

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 » — »
 Negyedévre . . . 2 » 50 — »
 Egy hóra . . . 1 » — »
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 szemény a szerkesztőségbe (Főlr. 1828. sz.)
 barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz.
 alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy hásabos petit sorát 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű s többzetű hirdetések alku-
 szorint jutányos áron vétetnek fel. Helye-
 dy minden külön bejegyzést 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sor
 50 krajózar.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz.
 alatt.)

Készítők nem adnak viss

A szövetkezetek.

II.

A szőlő és bortermelő szövetkezet
 alapszabályai keretében az alapító és
 igazgatósági tagoká lett részesek szám-
 szerint 8-an. Előzetesen csak 7 tagból
 volt megalakítandó az igazgatóság de
 később valószínűleg tekintettel a nagy
 munkahalmazra (?) 8-ra egészítették ki
 az utolsó perczben) az első évtől kezdő-
 dőleg 200—200 frt évi tiszteletdíjat sza-
 vaztak meg maguknak, holott az első
 4—5 év jövedelme nem hoz, a szövet-
 kezeti tagok ez idő alatt osztalékot nem
 kapnak s így magá a tőke fog az igaz-
 gatósági tagok dotatiójára szolgálni. Ha
 az igazgatóság tagjai szegény emberek
 lennének, kik a megélhetés keserű küz-
 delmeiben kapva-kaphatnak minden mor-
 zszán, akkor ez ellen senkinek semmi ki-
 fogása nem lehetne, mert a szövetkezet
 ezen ténye már a humanizmus terén
 mozogva s habár évenként 2—3 igazga-
 tósági ülés díszletdíjában sok is ez
 összeg, mégsem sértené azt a magasabb
 szempontot, azt a közérdeket, melynek
 nevében és zászlajával a szövetkezet to-
 borzása történt.

De az alapítók s igazgatók nem
 kérnek semmit a könyörületelességből, jó-
 módu — mondhatjuk — gazdag embe-
 rek, a kik között akadt három olyan is,
 ki megmondotta, hogy az a gazdasági
 fejlődés, melynek a szövetkezet szolgálá-
 tába szegődött, díjtalanul is megérdemli
 az ő vezető munkásságukat s nem refle-
 ctálnak a törzsvagyon, az alapítóke ro-
 vására járó tiszteletdíjra. Am a nagyok
 nem mindig nagyok! Az igazgatóság le-
 szavazta az ügy iránt lelkesedők indít-
 ványát s habár a szövetkezeti tagok elő-
 kelő névsorából kikerült volna s meg-
 felelt volna a feladatnak díjtalanul két-
 szer nyolcz szakértő ember is; a hatá-
 rozat a jó üzletnek megfelelőleg a

díjazás mellett döntött! Hát itt állunk
 mi is a mi vidéki kis körünkben a szö-
 vetkezetek átkos szelleme előtt s ha ki-
 zártunk tartjuk is a mai anyagi vezetősé-
 g alatt a szabálytalanságok legkisebb
 parányát is, nem szabad senkinek sem
 azzal hivatkozni, hogy az új üzlet
 pusztán egy fontos gazdasági és terme-
 lesi ág életre hívásáért, magasabb, ide-
 alisabb szempontból inaugurálták, mert
 ezzel szemben a dolgok ismerője azzal
 vág vissza, hogy az a ugurok nem mind
 Cátók, hanem van köztük egy-két, a sa-
 ját veszteség és nyereség számláját éle-
 sen figyelő vállalkozó is. Hogy ez így
 van documentálja a rendkívüli közgyűlés.

Az alakuló közgyűlés kellemetlen
 tapasztalatai, az az irány, mely a szö-
 vetkezet között eddig még ismeretlen
 volt, de itt veszedelmesen kezdett érvé-
 nyesülni, arra indította a szövetkezeti
 tagok egy tekintélyes részét, hogy az
 összes tagok érdekeit teljesen az igazga-
 tóságnak kiszolgáltató, több részében a
 törvénnyel összeütköző alapszabályok
 módosítása végett rendkívüli közgyűlés
 összehívását kérelmezzék. Hogy e tárgy-
 ban mi történt az összehívást megelőző-
 leg, a f. hó 7-ére — az aratás idejére
 — összehívott közgyűlés hogyan, mily
 indítvánnyal akadályozta meg az igaz-
 gatóság a módosítványok megvitatását
 is — az mellékes ahhoz a kérdéshez
 képest, hogy e rendkívüli közgyűlésen
 miként hatalmazta fel az igazgatóság
 magát arra, hogy egy igazgatósági tagtól
 9 holdnyi területet megvegyen a szö-
 vetkezet részére. Be kell vallani, hogy e
 közgyűlésen a földtulajdonos neve szóba
 sem jött s ez mentheti azon igazgatósági
 tagokat, kik a dolgok felől informálva
 nem lévén, a szavazásban a lövezetők
 után indultak. Ha azonban szigoruan
 vették volna köteletségüket, megkérdé-
 ték volna azt is az előterjesztőktől, a
 mit tudni legalább isjülnek egy felelősé-
 teljes tisztségben — hogy ki az, akinek

egyszerre csak 9 hold és pedig a szö-
 vetkezeti földterületbe beékelte földje van,
 telekkönyvi tulajdonosa-e azon földnek
 s hogyan kerülhetta a többi földterület
 megszerzésénél e körülmény az alapítók
 figyelmét. Pedig megtudhatták volna azt,
 a mit ma mindenki tud, hogy ezen 9
 holdnyi földterület már a múlt év no-
 vemberében — tebát a szövetkezet meg-
 alakulása előtt, de az eszme megfogam-
 zása után — tulajdona volt s ma is
 habár még mindig nem telekkönyvi tu-
 lajdona egyik igazgatósági tagnak. S ha
 ezt tudják, valószínűleg nem engedhet-
 ték volna meg, hogy ez érdekelt fél ma-
 ga is résztvegyen abban a szavazásban,
 mely az igazgatóságot e vételre felhata-
 lalmazza. Ezt nem feltételezem, de tu-
 dom. Sőt tudom azt is, hogy csak ilyen,
 semmiesetre nem menthető tájékoztat-
 lansággal adtak oly felhatalmazást, mely
 a szerényen incognitóban maradó tagnak
 100% hasznót biztosít a közjó (?) érde-
 kében hozott áldozatáért.

Sokan lesznek a kik nem helyeslik
 majd a tényeknek e leplezetlen feltárá-
 sát, de én ezeknek azt válaszolom: a
 debreczeni társadalom sokkal több elő-
 kelő taggal van a szövetkezetben érde-
 kelve semhogy tovább és megengedhet-
 nők ez intézmény morális alapját aláá-
 sni. Fel kell nyitni azok szeméit, kik az
 érdekek szövevényébe nem látva, eddig
 szepőltenül megőrzött jellemüket veszé-
 lyeztetik az öntudatlan támogatás által,
 nehogy valaki — és pedig joggal — azt
 indítványozza, hogy az alapítás nagy fé-
 nyét dicsőíti s megőrkítő jegyzőkönyvi
 kivonat a collegiumi s városi levéltárak-
 ból kibabassék s nehogy a nagy tömeg
 a debreczeni szőlő- és bortermelő szö-
 vetkezet működéséből is bizonyítékot ko-
 dályolhasson magának ahhoz a tanhoz,
 mely a mai társadalom erkölcszetelenségét
 s azért erőszakos elpusztítását hirdeti.

Egy szövetkezeti tag.

A debreczeni vízvezetékéről.

IV-ik közlemény.

Irta: **Aczádi Aczád Sándor**

nyug. királyi és megyei főmérnök.

— A „Debreczen” f. évi 34-ik számában megjelent
 cikksorozat folytatása és befejezése. —

Az ezen ügyben 1894. évi szeptember
 8-án a „Debreczen” 174-ik számában meg-
 jelent 1-ső közleményem czime volt: **I r a n y -**
e s z m é k a d e b r e c z e n i v i z e t é k -
r ő l, — mai napon már birtokában lévén
 Debreczen városa mindazon térei és utcái tér-
 vázlatának, a melyeken az esési viszonyoknak
 megfelelőleg (legalább az előleges Aneroid
 mérés alapján) a vízvezeteki főhálózatnak
 berendezetnie kellene, majdnem programmal
 mérnek a vállalkozók ele lépni, mert hiszen
 ezt ők mindenekelőtt követelni fogják is a
 várostól.

Erős buzdításul szolgált nekem a f. hó
 23-án megjelent „Debreczeni Reggeli Újság”
 42-ik száma, melyben a város dolga
 rendes rovata alatt olvasom:

A vízvezeték: „A májusi közgyű-
 lés a vízvezeteki műnek előállítását elvileg ki-
 mondotta s az ahhoz szükséges előmunkála-
 tok foganatosításával a városi tanácsot
 megbízta. — A vízvezeték létesítését
 megelőző munkálatokra olyan nagyszámmal
 érkeztek be a tanácshoz ajánlatok, hogy azok
 közül könnyen lehet vállalkozót kiválasztani.

Mint hogy a beérkezett ajánlatok közül
 a Walsér Ferencz és társa fele budapesti
 részvénytársaság ajánlata mutatkozik a leg-
 előnyösebbnek, a városi tanács ezen czéget
 hívta fel, hogy a vízvezeték létesítéséhez szük-
 séges előmunkálatra, tervkészítésre f. é. ju-
 lius 15-ig oly részletes ajánlatot terjesszen
 elő, melynek alapján a munka kiadására vég-
 leges határozat legyen hozható.

Ezen határozattal a vízvezeték ügye
 rendes kerékvágásba tereltetett s így én is
 újból felvehetem a megszaktat fonál végét és
 tovább gombalyithatom értekezésemet, mely
 ezuttal végét is éri.

Megvagyok győződve, hogy most már
 időszerű dolog leendő azon vízvezeteki tér-
 vázlatot meg-agyarázni, melyről még a múlt évi
 első cikkemben azt jegyeztem meg, hogy
 ezen rajz a „Debreczen” szerkesztőségében
 megtekinthető.

Meg kell azt magyaráznom, nemcsak a
 vállalkozók, de főkép a kivittel megbízott
 városi tanács tagjai — és a lakos-
 sok tájékoztatása szempontjából is.

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

PROLOG.

Irta: **Szathmáry Zoltán.**

— Az „Othon”-kör mai művész estélyén szaválja
 Bagaméry Károly II. é. th.

Vak alkonyat szállt mindenütt a tájra,
 Künn a természet gyászba öltözött.
 De im a késő hajnal pir sugára
 Itt ragyog már mindannyiunk között.
 Káprázatos fény villan a sötétben,
 Nyomán hét muzsa nyujt testvér-kezet:
 Az író művész ime itt köröttem
 Egygyé olvadt, együtt szövetkezett.

Megrezdül a lég, illat árad szerte,
 A nema kő is csodás dalra kel
 S nagy Eszme támad szárnyra kapva, kelve,
 Titkos szellem bi nagy munkára fel.
 S versenyt röpítve szaz, meg szaz viharral,
 Megdönt mindent, mit utjában talál;
 Mindannyiunkat tette buzdít, sarkal:
 „A nemes csel im rendületlen” áll!

Zászlónk kibontva, vigan leng lobogva,
 Kö-e gyűlt most meg csak kicsiny csapat;
 Amde a gárda, „magát meg nem adja”:
 Számunk egyre nő s egygyel sem apad.
 Szent tűz loval fel, olthatatlan hévvel,
 Ajkunkon vágyunk hő imára kel
 S a hó fohász száll, utunkon vezérel:
 Dicső célunknál dicsőbb a habér.

Kóbor cigány-pályánk göröngyös uja
 Virággal hintve, nyomán dal fakad,
 Nem bolyghatunk el magunkra hagyatva,
 Hol megpihenünk hús oáz akad.
 A kultur-tarcsában elfaradt vitézek,
 Itt ütnek fel majd kihent tanyát,
 Hol szív a szíven, kart a karba öltve,
 Az edes otthon nyugtot, enyhet ad.

S a nagy közönség, mely nem ösmert minket,
 Körünkbe jó s ismerni megtanul
 S munkánk után mindegyikünknek,
 Hítt becsületért nyujt majd zálogul
 S elismerése nagy nehéz harcokban
 Dicső tusánkra erőt, kedvet ad
 S az Alkotónak szíve lángra lobban,
 Győzelmet ad s segíti egyre jobban,
 Az író s művész csendes „Othon”-át.

A bekecsi visszhang.

Humoreszk.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: **Olah György.**

Kezdő turista koromban a Hegyaljára
 irányult figyelmem, mint olyan hegyláncolat-
 ra, melyen mászásokat fogok eszközölni. A
 kárpátokat szédületes magasaknak képzeltem,
 az alpoknak meg csak híret hallottam. Gond-
 oldtam: elég lesz nekem kezdetben a Hegyal-
 ján megtanulnom a turistáságot, ha lebukom
 is arról, nem esem nagyot.

Főlkerekedtem homokhegyes szülőváro-
 somból, miután elméletileg bejelöltem a hegy-
 mászás titkaiba. Szinte borzongott a hátam,
 ha elképzeltem: hátha áldozata leszek turista
 hajlamomnak, lebukom a nem tudom lány
 lábnyi mélységbe. Ismerve nagy bator ter-
 meszetemet, menten meghalnék az ijedségtől.

De, mert az embert vágyai vezetik,
 leküzdöttem magamban a sötét képzelődéseket
 es elindultam hegy mászni.

Milyen örömöm volt, mikor a tarzali
 „kopasz” legtetejére feljutva, végig néztem
 a világon! A föld legnagyobb emberének hittem
 magamat, kivel nagyságra még Lueger ur sem
 mérkőzhetik. Pedig Lueger ur rettenetes orr-
 nótté ki magát, legalább az ő maga nézete
 szerint, (hogy a Pesti Napló méltassa az ő ér-
 deimét!) Mikor aztán jól kiurizáltam magam,
 levonultam a kopaszról, minden lépéssel ki-
 sebbé valva, akár csak a gerezdesi „nagy-
 sas” ur, ki még néhány ezer hold jó földjében
 gazdalkodott, közönségesen „ur-nak” czimező-
 dött; mikor felényire apadt gazdasága: „te-
 kintetes” ur lett és hogy a bóczmányosi árad-
 das zsidó bérő kilicizálta majd nem min-
 de éből, megelégedett a „nagyaság” czim-
 mel is. Persze, azért váltóra nem ad neki 50 frton
 felül.

Betelve a hegymászás gyönyöreivel, czél-
 talanul bolyongtam egy hegyaljai városban.
 Ráuntam a dicsőségre; más, veszélyesebb vál-
 lalatra szerettem volna fogni. Megnősülök!
 És a szerencse kedvezett e gondolatom-
 nak, mert véletlenül egy olyan ház előtt men-
 tem el, a melynek négy ablaka néz az utcá-
 ra és ezen négy ablakban 7 azaz hét leány
 mosolygott felem.

Nem hiszem, ugy van-e avval mindenki,
 de én mindig vágyódtam olyan családba nő-
 sülni, mely az Istentől meg van áldva. Szerin-
 tem oly vonzó, oly rokonszenves család az
 olyan, melyben 7 leány s a mama egyszerre
 beszél.

Es ime, találtam ilyen családra. Miért ne
 eresztettem volna meg tehát egy vizitet? Sőt
 komoly szándékkal léptem át a küszöböt, a
 mit siettem is kijelenteni. Már ekkor volt sze-
 rencsém halhatni a mamát és 7 kedves leá-
 nyát egyszerre beszélni.

Hanem az izlésem ugy hozta magával,
 hogy az érszámot illetőleg ne legyen turista,
 a legfiatalabb leányt szerettem meg. Hogy ne
 titkolózzam: ő is elhaladt a 17 évet; míg a
 legidősebb néje idestova 40 őznek virágait
 látta elhervadni az enyészett fuvalatára.

Megesküdtünk, (még akkor nem volt ná-
 lunk polgári házasság) a barna Jozefa felesé-
 sem lett. Néneji végre bele yugodtak válasz-
 tásomban, még ők bizonyították, hogy frigyünkre
 magok az égi angyalok himezték borbó-selyem
 czérnával a boldogság symbolumát: a lángoló
 szívet.

Nászutra nem mentünk, mert anyósom
 és 6 sógornóm is szerencsétlenni kívántak be-

cses jelenlétükkel utunkban. Nem akarták el-
 binni érvelésem, hogy a nászutaszának ember-
 emlékezet óta egy kiváltsága van, hogy t. i.
 két személynél többet nem ismer illetékesnek.

Mint nő ember, végleg bucsut mondtam
 a turistáságnak, m-g melóit a magas Tátra
 vadregényes meredek szikláin kitétem volna
 magamat a lezuhanás veszélyének.

Valami patak mosta szikla hasadék he-
 lyett belecseppentem a házasélet sötét vermé-
 be. Ettől kezdve megszűntem rendelkezni sza-
 bad akaratommal.

Az idén, mikor a kánikulás napok be-
 következtek, azt mondja az anyósom:

— Furdóbe fogunk menni leányaim.

Ha apósom élne, bizonyosan erőlyesen tilt-
 akozott volna; de hát én nem mertem ellen-
 kező véleménynyel előállani.

Nosza, megereedt a találgatás, hogy hova
 menjünk?

Bella e legőregebb sógornóm Abbáziába
 vágyott, mert ott „mezenyhült a lég, vidul a
 határ.” Zsófi a konyári furdót tartá előbb vá-
 lónak, lelkesen szavalgatván: „Mit nekem te
 zordon kárpátoknak. . . Emilia, a kövér Emí-
 lia csupán Póstyéért hevült, mert mint da-
 lolá: „Gyöngyvirágos selyem kendőm eljegy-
 zésre varrtam. . . s utána sohajta: „oh ott,
 igen ott, nem is olyan régen.” A feleségem
 Úzsokra vágyott, mert ott olesó minden, stb.

Mindegyik a maga furdójét magasztalta.
 Anyósom nagy nehezen végre szóhoz jutott:

— Sem ide, sem oda nem megyünk, ha-
 nem igenis, a hová én akarom: Bekecsre!

Bekecs pedig arról nevezetes, hogy ott a
 „kutya is Bekecsben jár”, a furdóje meg arról,
 hogy abban reomás urhölgyek és lábfejős kő-
 ros kisasszonyok lubiczkolnak. Egyébiránt kö-
 zel van: Szerencs mellett.

— Ott már voltunk, mama.
 — Már nem fáj a lábam, mama.
 — Én nem megyek oda, mamám.
 — Nincsenek ott balok, mamuskám.

Nem tagadom, sőt lehetnek tartom azt is, hogy a vállalkozó valamely terv szerint a vizet közelebbi helyről, pl. mint Kőbányán kutakból víznyomógépek és szivattyúk segítségével vezeti szét csőhálózatába. — Am Budapesten is a legjobb szűrt ivóvíz a Dunán kívül, Káposztásmegyerről kapják; sőt ma a kiállítás területére a Városligetre az összes hálózatba, a Rákos patakából vezetik a legkifináltabb ivóvizet. Reszemről ma is megmaradok első tervemnél, t. i. a Tiszából Nagy-Kálló határára és Sámsonon keresztül vélem a szűrt vizet öntött vas csövön bevezetni Debreczenbe.

Ezen külső vízvezetésre nekem irányadóul szolgál az azon pontos katonai kataszteri térkép, melyen a niveau pontok is jelölve vannak, de miután ezen vonal nagyrészt Szabolcsmegye területét szeli át, a kiindulást illetőleg Nyíregyházán vagy Nagy-Kállón előzetes küldöttsegi tárgyalások lennének folytatnivalóak, melynek jegyzőkönyveit gróf Festetics Andor földmívelési miniszter urhoz feltejesztetném.

Reá térek tehát a földlogra t. i. a Debreczen város területén átvonuló vízvezetési hálózatra:

Az előtűnk fekvő 1-ső szelvény a város azon részét ábrázolja, hol a Csapó-külváros a hadadi országtúlból a Sámsoni megyei ut kiágazik, a Csicsogó vendéglő körüli térrel, valamint a debreczeni-nyíregyházi vasúti pályá egy részével.

Már az első czikkben jelölve volt, hogy a szűrtviz Sámson alatt a Kovács-tanya mellett berendezendő vízfogóba ömlik s innen vezetnek be Debreczen város utcaira, úgy, hogy ezen vízfogóból a főcső az Apai erdő alatt az országot jobb oldalán vezetve a vasúti (sámsoni) átjáró mellett hídral a vállalkozó által építendő örökös csőre ömlik, a felső a hadházi utat átszelve a Csicsogó alatti 1-ső számmal jelzett vízfogóba (bassin), az alsó pedig a 2-ik számmal jelzett vízfogóba (reservoir) ömlik. — Mindkettőből a vállalatot tervező vízzűrő és víznyomó gépházakat épít.

Ezen két nagy kaliberű főcső az egész város területén végig táplálja a mellék és kisebb kaliberű csöveket.

Az 1-ső szám főcső irányá következőleg tervezetük:

65 cm. — 90 cm. földszin alatti fektetés. A vízfogóból a nagy-csapó-utcán végig a Kállay és Vágó üzletek mellett az utca sarkpontjára, mint ez a 2-ik sz. szelvényen tervezve van innen a hársorok baloldali járdája mellett az új tüzelő lak-tanyaig, hol miután a vízvezetési felügyelet a tüzelőszággal a legszorosabb kapcsolatban áll, itt az udvaron mindenesetre egy víztartály létesítendő, a hydrophor és szivattyú tűz esetén rögtön vízzel ellátására, ezen tartányból a kívül elhelyezendő vízszűrőből egyik cső a Korona vendéglő érintésével a fűtőcső felé (a h o v á v i s z a t á r ú n k), másik pedig a k i s c s a p ó - u t c a i jobb oldalon végig a Harsányi házig: a vízlefollyásnak a nagy-péterfia-utczára a baloldali kettős fasor között a honvéd-laktanya, növényi árva-ház, kórház vízzel való ellátása után a Szikszay-Margit-fürdő előtt levezet a nagy-mester-utczára. (III-ik szelvény). Önnét tovább lefelé a vásártér irányában. Itt térünk vissza a Korona vendéglő felé vezető csőhöz, melyre a kenyér-

piac végén egy vízontóból a mellécső az új Erzsébet térre vezet s a Tisza-palota és város-ház ellátása után az 1-ső sz. nagykaliberű csőbe a főpíaczon vezet vissza ki az Európa kávéházig, hol egy vízszűrő a varad-utczán levő Curia-palota helyiségén a Szent-Anna-utca torkolatáig minden házat érint.

A 2-ik számú vízvezető cső irányá
Az 1-ső szelvényen ismertetett Csicsogó n levő 2. számú víztartóból az 1-hez hasonló kaliberű öntött vascső a csillag-utczán keresztül a ref. temetőknél tervezett vízfogóba, innen egyik cső a P a v i l l o n kaszárnya felé a másik pedig a Ránki ház melletti főcső-ről a kis czeleg-utczán végig a ref. templom mellett tervezett vízfogóba jut, ezen egyuttal vízszűrő egyik csőve végig a Kossuth-utczai hal ház sorok előbb az **Angol király-n** ó szalódat érinti, hol a bevezetett kis cső az összes konyhákhoz csatlakoztatva, esetleg az udvaron egy szűk-utczán táplálva a főpíaczsi csőhöz csatlakozik.

A ref. templom melletti vízszűrő másik csőve pedig a sz.anna tér irányában a Grósz Mór ház sarkán fordulva, az Anna-utczán a honvéddandár parancsnoksági épület előtt az Anna-sétány jobb oldalán az új apáczsa zárdába vezetve esetleg ott egy fürdő házat is ellátva a Teleki-utczán végig a főispáni lak mellett szintén a főterti főcsőhöz csatlakozik.

Kiágazások és levezetések.
A csapo-utczán a Bika szállóhoz átvezetett cső az új-utczán végig vezet a baloldali járdá mellett a huszárkaszárnyaig s itt egyesül a Peterfi-utczán mester-utczáig vezető cső-vekkal.

A Teleki utcából kijövő cső a Frohner szálloda sarkán, s ezen szálloda összes helyiségeit vízzel ellátva a Miklós-utczán végig vezet és egyesül a W alatti csővel.

A varad-utczáról átterve a T e l e g d i fürdő előtt vezető cső a **Vasúthoz** címzett szálló előtt végig vezet a Miklós-utczáról jövő cső-vekkal egyesülve és az ispotályi templom előtti térre a reform iskola előtt ki vezet a **W** alatti gyűjtő medencébe, honnan a legelső czikkben érintett kivezetés mike-pécs irányában már nyitl csatornán történik, mint ez a V-ik szelvény mutatja.

Igénytelen közleményeim avval zárom be, hogy a vízvezetések ügye oly sok figyelmet és megbeszélést követel, hogy mellett, az általam megrajzolt irány vázlatokat tisztán térképre rajzolnak, ezeknek a kivitellel megbízott városi tanácsos urak által foganatosítandó **helyszíni szemléje okvetlenül** szükséges. — Valamint ezt is megjegyzem, hogy a város nagy térképe nemcsak az új ház számok miatt elkészítendő, de azért is, mert ezt a vállalkozó kérni fogja oly czézből, hogy a nyilvántarthatas végett ebbe nemcsak a vízvezetési cső hálózatot, de a gázvezetési hálózatot, valamint a csatornákat is belé rajzolhassa. — Az ilyen nagy munkát végeztetni a városi mérnökséggel ennek bokros elfoglaltsága mellett nem lehet.

Mint tudjuk Pest vármegye térképét a város Halácsy testvéreknek adta ki vállalat útján: ugyan ezek készítettek el Nagyvárad város térképét is.

Debreczen város térképét könnyen el lehet készíteni a város meglévő térképeinek nagyobb mértékben leendő pantografálása által. Ezen térkép felette szükséges tehát sürgős is, de csak magány vállalat útján lehet gyorsan

— Egy fogat, uram.
— Egy zápfogat.
— A mamáé volt.
— A mamuskáé.
— A mamuskáé.
— Az imént esett ki, bizonyosan itt lesz.
— Nem is hamis zápfogat volt! — ezt meg én mondtam.

Micsoda? oly méregbe jött e gyöngéd megjegyzésre anyósom, hogy az igen fiatal ember ijedteben meglette a lyukas zápfogat. Kezről-kezre járt a **»megtaláltott«** és csakugyan kitűnt belőle, hogy valódi zápfogat: egész kiment a formájából.

Anyósom örömmel rejté szedébe, s nyakas bizalommal meghívta a felfedező útutáni oszonnánkra, mint a fürdő százados hársfái alatt fogunk bekebelezni.

— Legyen szerencsénk, uram.
— Okvetlen.
— Biztosan.
— Ah, mily kellemes lesz — oszonnázn.
— A fürdő parkjában...
— Suttogó hársfák alatt...
— Eként áradoztak sógornóim, hálás pillantásokat vetve a fiatal emberre. Szívük repesett az az örömtől, hogy mégis találtak udvarlóra — Bekecsen.

Nem kellett a fürdő most már! Ott úgy se lehet egyebet csinálni, csak a meleg vízben lubiczkolni. Jobb lesz vissza térni szállásunkra és megállapítani az éntredet, mely az oszonnát fogja kepezni.

Véleményeink elágaztak az ételnek fel-találásánál; sőt Emilia és Zsófi olyan étkeket találtak fel, melyeket feltalálni Bekecsen alig lehet: hamisítatlan külföldi osztrigát, a melynek héja szivárványzsinbejátszó és pattogó sárga dinnyét.
Szavazás alá bocsátva véleményeinket

elkészítenet. — De hisszük, hogy itt helyben is bizonyosan akadnak oly mérnökök, a kik ennek elkészítését felvállalják.
Debreczen, 1895. júl. 10.

BELFÖLD.

Egy mágnás az új mágnásokról.

Eszterházy Mihály gróf levelet intézett szempíczai választóúrhoz, a melyben élesen ostromozza a szabadelvű regimnek és a mai kormányának bűneit. Legérdekesebb azonban a levélnek az a része, a mely az új mágnásokra vonatkozik.

A levélnek ez a része így hangzik: Nem érdemeikert emeltek ezen férfiak grófi vagy bárói rangra, hanem csakis azzal a lepezetlen szándékkal, hogy a főrendiház makacs ellentállását az egyházpólitikai töbények meg nem szavazott részével szemben megtörjék. Tehát tisztán kerteszel!

Távol legyen tőlem az illetőket szemé-lyükben támadni; én kizárólagosan a rendszert karhóztatom, mert nézetem szerint nem nagy a különbség és mindenesetre csábító eszme most új főrendiek kinevezésével a főrendiházban magának többséget alkotni, vagy pedig alkalmadtán választásoknál rangemelesekert kapott pénzért a képviselőházi többséget megalkotni.

Őseink életüket, vérüket áldozták a házáért, ezért kaptak kitüntetések, mi pedig megerhetjük, hogy bizonyos összegért megelhető lesz a grófi vagy hercegi cím. Csak-hogy az ilyen nemesség pénzét ad, kormányra híven szavaz, de veszély esetén menti irháját, menekül, vagy éppen az erősebb partjára áll.

Érdekesek továbbá a gróf fejtetései az Agiardi úgról, a melyben ő a magyar kormányának nem diadalát látja, hanem csak reklámat egyfelől és könnyelműséget másfelől.

KÜLFÖLD.

A macedoniai bonyodalom.

A török hatóságok feltűnést kerülő módon Macedóniában élő számos bolgár letartóztattak. Ueskebben és Salonikiben a legutóbbi napokban több bolgár tanítót tartóztattak le. Az Albániából érkezett legutóbbi hírek szerint, az Albániában levő török csapatok egy része indulásra készül Macedóniába.

Elmélkedések.

Kanikulai időben vakmerő dolog ily című rovat vezetésére vállalkozni: mert, habár hűvös napokkal köszöntött is be az aratás, bizony várhatjuk, hogy csakhamar lesz részünk amaz alföldi hőségből, mely olyan nyomasztólag hat az agyra, hogy gondolataink cserbenhagyóak s akaratlanul is érezzük, hogy nem vagyunk egyebek, csak lusta materia (anyag) mely izzad, sehol sem találja meg a helyét s mégis nyugodni vágyik. Ad vocem materia! Az önálló kepekzet eltűnnek, s mintha csak a materialismus sivar bölcsesleti elvét igazolnák szellemi életünk a hőség emelkedésével lejjebb száll, ha egyáltalában gondolkozunk ezt ugyan alaposan kétségre lehet vonni, gondolatunk sörös palacknál savanyu vizes bornál, fagy-laltal — vagy jégbehűtött kavenál állapodik meg.

kisült, hogy az oszonna 63 fogásból fogna állani. De hát inkább hosszabb legyen elméletben, meglehet azt majd rövidíteni az — asztalnál, a fürdő parkjában, suttogó hársfák alatt...

Es megkezdődött a nagyszerű oszonna. A 63 fogás friss vajra, kenyérrre, sóra, s egy táj gyümölcsre szorított. Kedves vendégünk anyósom jobbán ékeskedett, sógornóim körülötte, mint a szelid fényű csillagok a hold körül. En az asztal legvégén a feleségem mellett húzódtam meg.

Pompás hangulatban voltunk. Egyikünk tyukszeme sem nyugtalankodott, nem felheltünk, hogy eső lesz.

A napnak, a csillagoknak, a világnak is lesz vége, a mi oszonnánknak is vége — lett. Elközelt az est. Lebukott a nap az ég pereméről, feltűnt a szende képi hold.

Fiatl emberünk bucsút véve tőlünk, eltűnt szemünk elől. Ah, mennyire megváltottak sógornóim! Sohajtottak és hallgattak. Kezdem sejtini, hogy nyugalmukat zavarta meg vendégünk.

Csakugyan. A legidősebb sógornóm kis idő múlva megsugta edes titkát: hogy az a **»szép«** fiatal ember szerelmet vallott neki. De ő olyan remekül előadott szerelmi vallomást sem hallott soha: mintha messziről hangzott volna az, lágyan, finoman olvadtak egybe a hangok, mintha v i s z h a n g lett volna az, a mely belekiáltás nélkül magától beszélt...

— Oh sógor, értekezz e fiatal emberrel. — borult a nyakamba, hogy szinte borsódzott a hátam, — és kérd meg tőle: komolyan mondta-e ama boldogító szavakat?

— Jól van na, csak légy nyugodt, számadásra vonom!

Alig ráztam le őt a nyakamról, jött a

Ha socialista volnék mindjárt azon kezdeném, hogy az arnyas nyaraló hős terraszára mesteri tollal oda rajzolnám a karos székben kényelmesen terpedkedő burzoát. — De hát van-e ilyen ezen az Alföldön, már t. i. abban értelemben, a mint arról egy párisi anarkhista lap hozott igen ékes karrikatúrát úgy rajzolva a gondtalan jólét heverő birtokását, mint egy jól hizott mangaliczát. Na hát kérem ilyen mangaliczáink nekünk nincsenek, — nincsen burzoa s o c z i a l i s t a vagy anarkhista értelemben, hiszen nálunk még az is küzd és szenved, a kiről azt gondolja a szűk látkörű egyszerű ember, hogy kiréped a jólétől. A földes gazda az aratás gondolja mellett szinte roskad az aggodalomtól, hogy 6 frtos buza ár mellett, hogy telik ki majd a meggyülemlett porciól! És a hivatalnok sereg! Ennek ugyan kanikulában nincs sok dolga, de a bökénés meg az, hogy p é n z e is nagyon kevés van, vagy talán a b u r z s o á n a k e faját az Alföldre átláptalni képzeletben is olyan anachronismus, mely egy pár századdal a jövőbe kaparasz. Nem rajzolok hát olyan képet, melynek a valóságban nem felel meg semmi, mert az emberiségnek éppen az a legnagyobb baja, hogy nem a valóságban jár, hanem ábrándozik, hanem jól mondta a költő: **A b r á n d o z á s a z é l e t m e g r o n t ó j a .**

Herbert Spencer is e nagy anglus gondolkodó talán éppen azért tiltakozik a fölfeves ellen, hogy ő tanában socialista mert hiába való ábrándozás által nem akarja megmontani az emberiség különben is küzdelmes életét. — De tényleg ő nem is socialista, hiszen az egyen jogait hangoztatja az összeséggel szemben a socialismus pedig végeredményben az egyén jogait teljesen megszünteti. Képzelmük csak, hogy a ki most főispán, a a socialista államban a nagy élestarak simléderes öre lenne mert az összeség talán a szeszélyenél fogva így látná jónak. A munkakört egyesek számára az összeség szabná meg s bizony az egyéni szabadságnak hirmondója se maradna — az egyes ember a társadalom nagy gépezetének csak olyan beillesztett kereké lenne, mely forog, de akarata nincs. — A s o c i a l i s m u s m a j d n a g y v a l ó s z i n ű s e g s z e r i n t o l y e l m e l t e n k o g b i z o n y n u l n i , m e l y n e k k o n s e k v e n c i á i t a z e m b e r i s e g n e m v o n j a l e s o h a a v a l ó é l e t k i n ő v é s e i r e a z o n b a n t i z t i t t o l a g f o g h a t n i .

Ha socialismusról beszélünk önként átér gondolatlunk a mezei munkákra különösen arra a jó magyar nevre melynél jobb anyagot a nemzet alkotó elemei közt alig találunk. Erő és szívósság tekintetében kiálja a versenyt asármelyik nappal, egyedül baja az — hogy fantasziája túl csapogón s éppen azért az ábrándozásra igen könnyen hajlik.

Ujjában hozzájárult ehhez a tudakosság mely tagadhatlan némi műveltség hiányára vall, a legnehezebb kérdésekre is belé árja magát olvas mindent, a mi kezébe akad, de nem tudja megemészteni és a vallásos és nemzeti irány kevesebb hatással van rá mint holmi világboldogító fraziók. Lehetne mondani, hogy mindenek felett baj nálak a szegénység, s ez teszi a munkás népet könnyen igazthatóvá. Azonban ismerünk a társadalomnak több olyan rétegét a melynek éppen anyi oka lenne farkas szemét nézni a fenn álló renddel, s még sem teszi, mert több intelligenciája van, hogy sem igaztók zsákmányául szolgál-tassa ki magát.

A baj forrása aligha ott nincs, hogy az

másik sógornóm... a harmadik... a hatodik és mindegyik elpirulva vallotta be, hogy szerelmet vallott neki az a kedves, aranyos, fess fiatal ember és mindegyik arra kért, hogy kerdezzem meg tőle: komolyan mondta-e ama boldogító szavakat, hogy remélhetnek-e?

Az a fiatal ember nagyon megérdemelte az oszonnát, ezt nagyon kár felelősségre vonni: de hát sógornóim érdekében nyilatkozatra kell bírnom.

Visszamentem a fürdőbe és nem találtam meg. Utoljára is egy kőröshez fordultam utbaigazítás végett.

És a konyhaművészet futkosó apostola nem a hogy fölvilágosítást adott volna hős szereleméről, de még homályosabbá tette összszűfőstelen beszédjével:

— Elvett, ivott... két nap... potyára megszökött... az család... ordinári h a b e s z e l ő... Bekecsen is mutogatta... magát, nem ismeri az ur?

— Elég, elég! — jajdultam fel, nem magamon kívül, — vissza ne merjék hogy azt a — hasbeszélők, inkább ki fizetem az adósságát!

Szegény boldogtalan sógornóm! ismerve érzékeny szívemet, menthetlenül elajulnátok, ha küldetésemhez híven lefesteném: milyen fiatal ember az, a ki után sohajtottok.

Oh nem, nem fogom elárulni, hogy egy ordináre hasbeszélő szerelmi vallomásait hallgattatok, a mely szerelmi vallomás mintha messziről hangzott volna, lágyan, finoman olvadtak egybe a hangok, mintha v i s z h a n g lett volna az, a mely belekiáltás nélkül magától beszélt...

Igen, visszhang volt az, a bekecsi visszhang... fogom mondani.

igények növekedtek akarnak a szó legmoder csak ók, de a társadalmi séges de minden magá élvezetet nélkülözö után fut.

A ki nem látja, például a kártyázás magyar társadalom mi nép ma már aligha tiben az intelligencián radhatatlan, sok emberem, hogy kevesebb ember volt a felelet? Ura ember egy gondtalan

A tudomány vivő jobban eltaszítja a c elvektől annál inkább emberi lélek a végtelen láni nyugalmát a való szereltesz az utimá beriség nagy része az köztől, mint egyedül a lyamodni fog.

Ide mutatnak a rendszerek is, melyek ből, sem az egyének nak kívánni a teljes, úgy az egyik mint a életéhez fűződő legfőbb megemmisüléssel. Az szép igazságában, elv gyakorlatibb bölcsesség más mint ezen elvek min borítják ezek, de sem akart zsarnoksága alá n akaratot.

Nagy kár, hogy a értelmiség kevés sülyt gyógyszert megvan, az orvosok, mert attól, nak is be kellene ven

Közügyesítő ok folyam De

Hajdumegye kir. egyelt által rendezendő szaktanfolyamra követel az iskolázások e gyelmet.

A közügyesítő már jelentékeny tért b férfiak és iskolai hatós de tankerületük több alkalmasban is. A kiállítás idején rendező szaktanfolyam a czélsz való foglalkozásra 15 t vességomunkák csak ez könnyebb részét képe laikozásoknak. Most a emlemb, tehát az alsó hatással alkalmazható tának ismertetésére re gyenes szaktanfolyamot ban (Debreczen, keres munkaadóknak is s még azon kieszköz hogy a tanfolyamlatog tanítói árva-házban in A szaktanfolyam vezet tanítói árva-ház arvaot oktatást elemi iskolák gyakorolja és munkafő 1885-iki orsz. kiállítás kitüntette.

Felhívom a t. iskó figyelmet és felkaroló alkalomra, mely annál minthogy a legközelebbi új szervezet a közügyes lezövé teendő s így an minden tanítónak meg tott kedvezmények és vábbi erkölcsi és anyag a szaktanfolyam látogát nvítését, hogy a t. iskó eszközeinek szintén ki a tanítójanak. — Sziveske gósen intézkedni.

A bejelentést f. hó Lajos tanfolyamvezető u lyam f. hó 22-én reggel k nt reggel 8 óratól dél augusztus hó 20-ig tartó k alkalítás zárja be, a t nyitványt nyerne.

Ujdons

* **Isteni tisztel**
nap d. e. az ev. ref. ten kezők tartanak hitsonoban: Szilágyi Imre s. leban: Mindszenti Imre s. lomban: K. Tóth Kálmán lomban: Nagy Gyula s. hitv. ev. templomban. órakor Mohr Béla seg noklatot.

* **A jog- és pé**
tegnap Vértessy István ülés tartott, mely előző költségű kötelekbe való adótt véleményét. Azután köztisztaságról szóló szavára vonatkozó javaslat

socialista volnék mindjárt azon kez-
 az arnyas nyaraló hős terraszá-
 ollal oda rajzolnám a karos szék-
 mesen terpeszkedő burzsoát. — De
 ilyen ezen az Alföldön, már t. i.
 elemben, a mint arról egy párisi
 lap hozott igen ekes karrikaturát
 a gondtalan jólét heverő birtok-
 egy jól hizott mangaliczát. Na hát
 a mangaliczánk nekünk nincsenek,
 burzsoa s o c z i a l i s t a vagy
 elemben, hiszen nálunk még az
 szenved, a kiról azt gondolja a szük
 szerű ember, hogy kiréped a jólét-
 es gazda az arányos gondja mellett
 az aggodalomtól, hogy 6 frtos
 ellett, hogy telik ki majd a meggyű-
 ző és a hivatalnok sereg! Ennek
 kulában nincs sok dolga, de az
 az, hogy p é n z e is nagyon
 az talán a b u r z s o á n a k
 földre átpillantni képelet-
 anachronismus, mely egy pár
 órába káparasz. Nem rajzolk
 képet, melynek a valósgban nem
 omni, mert az emberiségnek épen
 jobb baja, hogy nem a valósg-
 nem ábrándozik, hanem jól mond-
 ábrándozás az élet meg

Spencer is e nagy anglus gon-
 en epen azért tiltakozik a fölvetés
 a tanában socialista mert hiába
 szás által nem akarja megromlani
 különben is küzdelmes életét. —
 nem is socialista, hiszen az egyen-
 zotlanság az összeséggel szemben a
 pedig végeredményben az egyen-
 len megszűnteti. Képezzük csak,
 a főispán, az a socialista állam-
 lestarak simledezős öre lenne mert
 tannak a szeszélyénél fogva így
 munkakort egységre számára az
 a meg s bizony az egyéni szar-
 mondója se maradna — az egye-
 radalom nagy gépezetének csak
 zait kereké lenne, mely forog, de
 — A s c i a l i s m u s majd nagy
 szertint oly elméletnek fog bizo-
 nek konsekvenciáit az emberiség
 esoha a való élet kinövéseire azon-
 a fog hatni.

almsuról beszélünk önként at-
 nek a mezei munkákra különösen
 nyar nepe melynél jobb anyagot
 a elemek közt alig találunk
 az tekintetében kiálja a ver-
 nyak nyepel, egyedül baja az
 antasaja tul csapongó s eppen
 a dozasra igen könnyen hajlik.
 a hozzájárult ehhez a tudakosság
 elán nem műveltség hiánya
 zebb kérdésekre is belé írja
 a mindent, a mi kezebe akad, de
 a gemészteni és a vallásos és nem-
 a kevesebb batással van reá mint
 a olgató frázisok. Lehetne monda-
 denek feletti baj nálak a szegény-
 a munkás népet könnyen igaz-
 an ismerünk a társadalomnak
 elegendő a melynek épen anyi oka
 szemel nézni a fenn álló renddel,
 a teszi, mert több intelligenciája
 az igazatok zsákmányál szolgál-
 gat.

forrasa aligha ott nincs, hogy az

... a harmadik ... a hatodik
 elpírulva vallotta be, hogy sze-
 neki az a kedves, aranyos, fess
 és mindegyik arra kért, hogy kér-
 tölle: komolyan mondta-e ama-
 yakat, hogy remélhetnek-e?
 al ember nagyon megérdemelte
 zt nagyon kár felelősségre von-
 agornón érdeklében nyilatkozatra
 nem a fürdőbe és nem találtam
 az egy kellherhez fordultam ut-
 zott.
 nyhaművészet futkosó apostola
 olvítogást adott volna hős sze-
 de meg homályolabbá tette ősz-
 beszedjevel:
 ... két nap ... potyára
 az család ... ordinári h a s b e
 kecsen is mutogatta ... magát,
 ur?

... jaidultam fel, nem ma-
 vissza ne merjék hogy azt a
 k, inkább ki fizetem az adóssá-
 *
 boldogtalan sógornóm! ismervé
 eteket, menthetetlenül elájulnók,
 zhez híven lefesteném: milyen
 z, a ki után sobajtoztok.
 nem fogom elárulni, hogy egy
 szelő szerelmi vallomást hall-
 mely szerelmi vallomás mintha
 zott volna, lágyan, finoman ol-
 a hangok, mintha viz s z h a n g
 mely bealkáltság nélkül magá-

igények növekedtek meg tulságosan élvezni
 akarnak a szó legmodernebb értelmében, nem-
 csak ok, de a társadalom minden rétege a költ-
 séges de minden magasabb örömet valódi lelki
 élvezetet nélkülöző szórakozás gyönyörei
 után fut.

A ki nem látja, fogalma sincs róla, hogy
 például a kártyázás mennyire elvar terjedve a
 magyar társadalom minden rétegében s a köz-
 nép ma már aligha tul nem tesz a tekintet-
 ben az intelligencián a rugyi az meg elma-
 radhatatlan, sok embert kértem, figyelmeztet
 tem, hogy kevesebb nyakolatot használjon s
 mi volt a felelet? Uram, szeret magának az
 ember egy gondtalan óráit.

A tudomány vívmányai különben minél
 jobban eltaszítják a civilizációt a keresztényen
 elvektől annál inkább nő az elégedetlenség, az
 emberi lélek a végtetekben nem képes megta-
 lálni nyugalmát a való élet ellentekait enyhítő
 szeretet lesz az ultima ratio, melyhez az em-
 beriség nagy része az élet sivar küzdelmei
 között, mint egyedül biztos gyógyszerhez fo-
 lyamodni fog.

Ide mutatnak azon újabb bölcsészeti
 rendszerek is, melyek sem az összeség uralmá-
 ból, sem az egyének jogaiól nem látták jó-
 nak kiválni a teljes konsekvenciáit, mert
 ugy az egyik mint a másik az emberi szív
 életéhez fűződő legfőbb legfőbb végtelen
 megsemmisüléssel. Az arany közep ut a biblia
 szép igazságaiban, elveiben van lefektetve,
 gyakorlatibb bölcsesség az emberiség számára
 más mint ezen elvek nincs. Az egyén jogait kidom-
 borítják ezek, de sem a tömeg sem az egye-
 kes szarnokasága alá nem hajlítják az emberi
 akaratot.

Nagy kár, hogy különösen az ugynevezett
 értelmiség kevés sulyt fektet amaz elvekre; a
 gyógyszerár megvan, de nem akarják ösmerni
 az orvosok, mert attól félnek, hogy magunk-
 nak is be kellene venni.

Justus.

**Kézügyesítő oktatás szaktan-
 folyam Debreczenben.**

Hajdumegye kir. tanfelügyelője a Gönczy
 egylet által rendezendő kézügyesítő oktatási
 szaktanfolyamra következő körlevélrel hivta
 fel az iskolaszékek és tanítók felkaroló fig-
 yelmeit.

A kézügyesítő oktatás mult tanévben
 már jeleutenyén tört bódított nemcsak a szak-
 ferfiak és iskolai hatóságok meggyőződéséb n,
 de tankerületünk több iskolájánál gyakorlati
 alkalmazásban is. A debreczeni orsz. tanszer-
 kiállítás idején rendezett kézügyesítő oktatási
 szaktanfolyam a célszerű munkaadókkal
 való foglalkozásra 15 tanítót képesített. Am
 a vesszőmunkák csak egyik és pedig nem leg-
 könnyebb részét képezik a kézügyesítő fog-
 lalkozásoknak. Most a Gönczy-egyesület a leg-
 elembb, tehát az alsó osztályoknál is nevelő
 hatással alkalmazható iskolai munkák sorozat-
 ának ismertetésére rendez 4 héttig tartó in-
 gyenes szaktanfolyamot a »Tanítók Otthoná-
 ban (Debreczen, kereskedelmi akadémia), a
 munkaadóknak is ingyen szolgáltatásával
 és még azon kieszközölt kedvezmény mellett,
 hogy a tanfolyamlátogó vidéki tanítók az orsz.
 tanítói arvházban ingyen szállást nyernek.
 A szaktanfolyam vezetője Orell Lajos orsz.
 tanítói arvházi arvaatya, a ki a kézügyesítő
 oktatást elemi iskolákban már hét évtized óta
 gyakorolja és munkafokozatának sikeréért az
 1885-iki orsz. kiállításon nagy érdemmel lón
 kitüntetve.

Felhívom a t. iskolaszékek és tanító urak
 figyelmét és felkaroló ügyszeretetét e kedvező
 alkalomra, mely annál inkább megragadandó,
 minthogy a legközelebb várható ismétlődéséi
 új szervezett a kézügyesítő oktatást már köte-
 lezővé teendi s így annak alapvető részével
 minden tanítónak meg kell ismernie. A nyuj-
 tott kedvezmények és kilátások helyhezeltő to-
 vábbi erkölcsi és anyagi előnyök megérdemlők
 a szaktanfolyam látogatásának abbéli megkön-
 nyítését, hogy a t. iskolaszék némi segélyt
 eszközölne szintén ki a tanfolyamra jelentkező
 tanítóknak. — Sziveskedjek ez irányban sür-
 gősen intézkedni.

A bejelentést f. hó 10-ig kérem Orell
 Lajos tanfolyamvezető urhoz küldeni. A tanfo-
 lyam f. hó 22-én reggel nyílik meg és napon-
 kint reggel 8 órától délig terjedő munkasággal
 augusztus hó 20-ig tart. A tanfolyamot munk-
 kiállítás zárja be, a tanítók látogatási bizo-
 nyítványt nyernek.

Ujdonságok.

* **Isteni tiszteletek.** Holnap, vasár-
 nap d. e. az ev. ref. templomokban a követ-
 kezők tartanak hitsonókatot. A nagytemplom-
 ban: Szilágyi Imre s. lelkes, a kis templom-
 ban: Mindszenti Imre s. lelkes, ispotályi templom-
 ban: K. Tóth Kálmán lelkes, az új tem-
 plomban: Nagy Gyula vallás tanár. — Az ágost
 hitv. ev. templomban vasárnap délelőtti 10
 órakor Mohr Béla segédlelkész tart hitso-
 noklatot.

* **A jog- és pénzügyi bizottság**
 tegnap Vértessy István főjegyző elnöklété alatt
 ülést tartott, mely először több telepedés, és
 költéségi kötelekbe való felvétel iránti kervenyre
 adott véleményt. Azután a közegészségügyi és
 köztisztaságról szóló szabályrendelet módosítá-
 sára vonatkozó javaslatot tárgyalta. Hozzájá-

rult azon módosításhoz, hogy a heveny fertő-
 ző betegségek elleni védekezés céljából a fer-
 tőtlenítéseket a hatósági fertőtlenítő eszközölvén
 azokat a lakosság túrni tartozik s a fertőtleníté-
 zhez, amennyiben arra a hatósági rendes közegéi
 elégségesek nem volnának, tüzőltők is kirendel-
 hetők, a kik ebben a foglalkozásukban a törvény
 védelme alatt működnek. A bizottság javasolja,
 hogy a fertőtlenítés költségeit a város közpen-
 tára viselje. Majd a kis csapó-utcaiaknak csa-
 tornázás és kövezés iránti kérényre került sor-
 ra. Javasolja a bizottság, hogy mihelyt a most
 folyamatban lévő utcarendezések befejez etnek
 és a költségvetés megengedni, első helyen
 kis-csapó-utca csatornázássek burkoltassék
 ki. A kis-péterfiaknak hasontartgyu kérelmét szin-
 tén pátolja.

* **Miniszteri kiküldött Debreczenben.** Baró Amerlin Victor m. kir.
 pénzügyminiszteri osztály tanácsosa a nap-
 okban Debreczenbe érkezik. Baró Amerlin
 Victor a debreczeni pénzügyigazgatóság hiva-
 talában hivatalvizsgálatot fog teljesíteni. A
 vizsgálat befejezte után azonnal visszatér a
 fővárosba, hogy a vizsgálat eredményéről a
 miniszternek jelentést tegyen.

* **Orvos változás.** Tudatjuk a t. pénz-
 tári tagokkal, hogy Dr. Domb József ur pénz-
 tári orvosi állásáról lemondván helyére Dr.
 Hütter Károly orvos ur neveztetett ki a mai
 napon, kinek rendelő helyisége Piacz utca
 2814 sz. a. (kis templom mellett Szikszay-féle
 ház) van. Orvosi segélyért tehát ezentul ide
 méltóztassanak a t. tagok fordulni. Debreczen,
 1895. július hó 11. A debreczeni i p a r o s
 i f j u s á g betegsegélyző pénz-
 t á r á n a k i g a z g a t ó s á g a.

* **Verekedő inasok.** Bartos Ist-
 vánné leányával tegnap este a piacz utcai
 kutra ment vízért. Időközben odaérkeztek a kut-
 hoz Kun István és Papp Ferencz inasgyerekek
 és megtámadták csupa »j u x « hol a békés asz-
 szonyokat. Később pedig kezökben levő bottal
 ugyancsak ütlegelni kezdetek őket s bizonyára
 a verkedés gyászos kimenetű lesz, ha időköz-
 ben oda nem érkezik két kéményespró legény
 a kik aztán lecsapították a harcziás hangul-
 latban levő inasokat és be kísértették az
 i. ker. rendőrkapitányságra. Az inasokat le-
 zárták.

* **Ögyilkossági kísérlet.** Lakatos
 Ferencz napszamos nagyon megunhatta az élet-
 t. Tegnap este felment a padlásra és ott egy
 gerendára felakasztotta magát. Felesége éppen
 a padlásra ment lészért, a mikor megpillan-
 totta az életét kioltani akaró embert. Remél-
 től eltelve többször segítségért kiáltott, majd
 pedig hirtelen a gerendához futott és levágta a
 paradicsomba menni készülő »pszámot. L a k a t o s
 rövid idő múlva visszanyerte eszmé-
 letét és elmondotta, hogy az öngyilkossági
 szándékát lelkeben »a mai nehéz viszonyok,
 a megélhetés nagy nehézsége érlelte meg.

* **Műkedvelő előadás.** A városunk
 intelligens ifjusága által augusztus hó 4-ére
 tervezett, műkedvelő előadás iránt, már város
 szerte nagy érdeklődés mutatkozik. — A pró-
 bák már kitűnően folynak, s abból ítélve az
 sikerültnek ígérkezik, s nagyban emelni fogja
 azt, az előadást követő alegorikus néma képiet
 — Melynek alakja: Kossuth Lajos, Szabadság,
 Egyenlőség, Testvériség, Debreczen és Videke
 Görget, Damjanich, Bem, Battyányi, Széchenyi
 Petőfi, mind korliű costumokban lesznek. A
 meghívók már a napokban szét bocsátatnak
 jegyek pedig a jövő hét folyamán kaphatók
 lesznek a főtéri nagyobb üzletekben. A rendező-
 zőség lázasan dolgozik s mindent elkövet, hogy
 a nemes czelra a Kossuth Lajos nagyhazánk-
 fiának Debreczenben felállítandó szobra alapja
 növeléséhez minél nagyobb összeggel járul-
 hassanak.

* **Poezis a cselédkönyben.** Irulva-
 pirulva mutatja fel egy piros orczájú cselédjű
 könyvét a kerületi kapitánysági előjárónak.
 Szemre való fehéreseléd, a ki szeméremesen le-
 sítüti a szemét vällig pirul, rácsálja a kendő-
 jét — hanem azért hakis szemmel mosolyog
 ki magának egy kis protekciót. A kékedelű,
 meglehetősen kopott könyvecskében sok akom-
 bakom között néhány soros versikében teljes
 jellemrajza van adva a leánynak. Nem meg-
 szegyenítő, de mint ilyen, nem minden-
 napi:

„Nem kérdezik, mégis fecseg,
 Azért dolgozik eleget.
 Hü, ügyes is, meg figyelmes,
 De igen nagyon — szerelmes”.

* **Egy menyecske könyörgött a kap-
 titánynak:**

— Tessék megparancsolni a hites uram-
 nak, hogy jöjjön haza hozzám:
 — Hát otthagya?
 — Ignsi már két napja.
 — Miért?
 — En kergettem el, instálom, rosszul
 bánt velem.

— Hát akkor miért kívánja most, hogy
 haza menjen?
 — Elfogodott szivéből felszökik a fájdalom
 felhője s hirtelen elhomályosult szeméből két
 könyecsepp gördül haviány arczára, amint aka-
 dozó hangon susogja:
 — Még is csak jobb volt úgy.

* **Nur vorwärts!** A pilis csabai gyar-
 korlatok alatt történt. Prohaszka Aladár ön-
 kéntes, a hosszú menettől kifáradva, oda
 ment a csapatparancsnokhoz és pihenőt kért
 tőle:
 — Nur vorwärts! — volt kérelmére a
 kegyetlen válasz.

Prohaszka tovább vánszorgott, de mikor
 érezte, hogy nem bírja már a nagy hőséget,
 megint kérélt a csapatparancsnokot:
 — Csak egy pohár sört vagy vizet sza-
 bad legyen innom.

— Nur vorwärts! hangzott ismét a tiszt
 ur ajkairól,
 A szegény önkéntest [napszurás érte, el
 is temették már katonai pompával. A század-
 parancsnok ur azonban még mindig így buz-
 ditja katonáit:

— Nur vorwärts, nur vorwärts!
 * **Debreczeni fodrász sikere.** Szik-
 szay Aladár, a ki mint gyógyszerész segéd
 nyitott fodrász termet, naponkint szerez érde-
 meket nevének. Pár héttel ezelőtt kapta meg
 a kereskedelemügyi m. kir. minisztertől, egy
 általa készített, vegyileg is megvizsgált és ki-
 tűnőnek talált bajszkenőre, a szabadalmat.
 Mióta a szabadalmat megkapta az óta Magyar-
 országy városából állandóan kapott megrende-
 leéseket. Ma Raich ismert bécsi cég kereste
 meg és szólította fel Szikszayt, hogy szabadal-
 mazott szeréből egy nagyobb rendelést teljesítsen
 számára. Ugyanitt megemlíthetjük, hogy Szik-
 szay a n k sikerei és ezeketán tapasztalt kö-
 zönség iránta való m-leg érdeklődése lehetővé
 tették azt, hogy üzletét egészen fővárosiasan
 rendezze be. Minden vendégnek külön fűsüi és
 kafei lesznek.

* **Henneberg-selyem** csakis akkor va-
 lódi, ha közvetlen gyárból rendelik, fekete
 fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig
 méterenként — sima, csikos, kockázott, min-
 tázotakat, damasztot sat. (mintegy 240 külö-
 böző minőség és 2000 mintázatban) sat. posta-
 bér és vámentesen a házhoz szállítva és
 mintákat postafordultával küld **Henneberg G.**
 (cs. k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.**
 Svájcba címzett levelekre 10 kros, és leve-
 lező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Ma-
 gyar nyelven irt megrendelések pontosan el-
 intézettek. (274)—1.

* **Kitüntetés.** A nagybányai nőegylet
 által rendezett kiállításon az ismert Neidlinger
 G. czég eredeti Singer varrógépen készült mű-
 himzéseiről díszoklevéllel tüntettetett ki.

* **Időjárás.** A helyzet lényegesen mó-
 dosult, a mennyiben ma az északi tengert na-
 gyobb kiterjedésű depresszió borítja, mely kör-
 nyékén borultságot és viharos szeleket idézett
 elő. A magas légnyomás déli Európába térül
 és maximumát valószínűleg a prenneli fel-
 szigetén bírja.
 Az idő a helyzethez képest éjszaki és ke-
 leti Európában esős és déli Európában száraz,
 a hőmérséklet közel van a normálisához.
 Hazánkban tegnap csak kevés helyen volt
 eső (zivataros jelleggel), az időnek egészben
 véve száraz jellege van és a hőmérséklet egy-
 uttal mindig emelkedett.

Ma az ég az Alföldön felhőtlen. A reg-
 geli temperatura többnyire 20 C. fok felett van.
 Prognózis: Nyugotra forduló szelekkel,
 nagyobbodó felhőzet, hőmérséklet csökkenése és
 esőhajlam várható.

Irodalom és művészet.
Polezner Árpád lapunknak volt
 jeles tollu munkatársa, kinek már három kö-
 tete jelent meg a könyvpiacozon, most ismét
 két új verskötetere bocsájtott ki előfizetési
 felhívást. Az ismert nevű, tevékeny fiatal író,
 a kinek köteteit úgy a kritikusok, mint az
 olvasó közönség a legkedvezőbben fogadták,
 a következő előfizetési felhívást adta ki: Két
 verseskönyvem jelent meg már a könyvpiacozon.
 Az olvasó közönség lehetővé tette a megjele-
 nésüket, sőt a »Vasárnap« című verseskötet-
 ből két kiadást vásárolt meg. Most a »Vasár-
 nap«-ot h a r m a d s z o r b o c s á j t o t k ö z r e
 gyémánt-kiadásban, izléses, csinos kiállításban.
 A »Vasárnap« harmadik kiadásával egyidejű-
 leg »M i k e t t e n « címuel egy lyrai vers-
 kötetet adok ki. A könyvek még ez év folya-
 mán elhagyják a sajtót. Előfizetési ára egy-egy
 könyvnek egy forint. Az előfizetéseket kérem
 czímemre Szegedre küldeni, Gyűjtőknek őt
 előfizető után tiszteletpéldányt adok. Budapest,
 1894. július hó 10. Hazaifás tisztelettel:
P o l e z n e r Á r p á d . Mindazoknak, akik
 szabad óráikban maguknak egy-egy kellemes
 perczet akarnak szerezni, **P o l e z n e r Á r p á d**
 p á d n a k u g y a » V a s á r n a p «, mint a
 »M i k e t t e n « című könyvét a legmelegebb-
 ben ajánlhatjuk.

Különfélék.

A királyné itthon.
 — Epizódok. —
 A királynő tudvalevőleg Bártfalfürdőn
 nyaral: csöndes erdei sétái alkalmával gyako-
 riak azok a kedves epizódok, a melyek egy-
 szerűségükben oly fényesen világítják meg a
 mi Nagyszasszonyunk szelid jószágok lelkét.

A „dobra panyia.” A szederletől
 maszatos tót gyerekek a gyalog fenők között
 kiabálják, ha feketeruhás királyi alakja feltű-
 nik a gyöpös szerpentinakon:
 — Priedje dobra Panyia! (Jön a jó uras-
 asszony.)
 A nagyobb gyerekek csitítják az apró-
 ságot.
 — Nye krics — toje krajovna. (Ne kia-
 zli — a királyné az.)

S a tótockák meglapulnak a borókabok-
 rok közt, szinte lelegzeni sem mernék, míg el-
 halad mellettük annak a nagy, nagy urnak a
 felesége, a ki aranyházban lakik messzi — tul
 az óperencián is talán — Bécs faluban.

S ha mégis észreveszi őket a királyné és
 megszólítja őket magyarul; csak ráemelik viz-
 színü kek szemeket s azt az egy köszöntés,
 — a mit tudnak magyarul — hadarják el nagy
 szepegeve:
 — Dicsertesseg a Jezus.

A nagy asszony fogadja a köszöntést, az-
 tán mosolyogva megy tovább, a kis tótok ke-
 zébe nyomva egy-egy fényes pénzdarabot. a
 miért a »Tatyik« talán egész nap tőrt a követ
 a forró, poros országuton. A tótockák utána-
 néznek s nagy hálálkodva mondják:
 Dobra Panyia — Dobra Panyia.

A pékinas. Kedden egy pékinassal
 találkozott az erdei uton a királyasszony.
 A fiu megrakott szatyort cipelt a hátán.
 — Nem nehéz a kosár, — kérdé a fel-
 séges asszony.

— Nehéznek nehéz — felelt a fiu tréfa-
 lózza s nem is sejtve kívül beszél — de nem
 lehet mindenki püspök.
 — Hát friss a kifii — folytatta tovább a
 királyné.

— Tessék megkóstolni — épp most
 sült ki.
 A felséges asszony mosolygott, zsebébe
 nyúlt, pénzt vett ki és vásárolt két kifit, a
 melyeket nyomban igen jó étvágygal el is fo-
 gasztott. Egyben meghagyta a fiúnak, hogy
 minden reggel vigyen fel a Deák-szállóba friss
 kifiliket, majd vesznek ott tőle.

Erzsébet királynő legközelebb Szepes Bé-
 láról indulva meglátogatja az ugynevezett vö-
 rös-kolostort, s innen kocsin átrándul Stavnad-
 fűrőhelyre, hol pár napot tölt el.

A közönség rovata.*)

Tekintetes Szerkesztőség!
 S emben azzal a hírrel, hogy dr. Mitro-
 vics nekem sógorom, kérem tessék kijelenteni,
 hogy nevezett se nem sógorom, se nem roko-
 nom, de még csak nem is ösmerősöm. Mellette
 állást azért foglaltam, mert országos hírű, első
 rangu prot. egyházi tudós és szónok, ki mint
 ilyen, méltó arra, hogy a legfényesebb gyü-
 lekezet megtisztelje bizalmával.

B.-Diószeg, 1895. jul. 11.
 Tisztelettel
 Szinay Gyula.

Szerkesztői üzenet.
 Szöke volt. A multkori verséhez képest biz ez
 gyengébb. Ez sincs ugyan gondolat hűvával, de a ki-
 dolgozása — főleg a rimeit — gyengécské. Multkori
 üzenetünk mellett megállunk.

Közgazdaság.

Sertéspiacz.

Budapest-Kőbánya, 1895. jul. 12.
 a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű
 Óreg nehéz (páronkint —400 kigron felüli sulyban)
 36—37—krig. 2. Óreg közép (páronkint 300—400 klg
 sulyban) 34—37—krig. 3. Fialat nehéz (páronkint 320
 kigron felüli sulyban) 64—65—krig. 4. Fialat közép
 páronkint 251—320 kigr, sulyban 53—54—krig. 5. Fia-
 ta: könnyű (páronkint 250 klgmig terjedő sulyban) 52.—
 53—krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280
 kgon felüli sulyban) —,—krig. 7. Közép (páronki
 220—280 kilgr, sulyban) —,—krig. 8. Könnyű (pá-
 ronként 220 kigrig terjedő sulyban) —,—krig. — III
 Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 200 kigron felüli sulyban
 49—50—krig. 10. Közép (páronkint 220—260 kgr. suly-
 ban) 49—50—krig. 11. Könnyű (páronkint 220 klgig ter-
 jedő sulyban) 48—49—krig. Sertés létszám: 1895. évi
 július hó 11. napján volt készletben 30.198 db. 1895.
 évi július hó 11. napján elszállított 114 db. 1895.
 évi július hó 12. napjára maradt készletbe 30.034 db.
 — A hizott sertés üzletirányzata: változatlan

Debreczeni piacz.

Debreczen, Jul. 14.
Hoti vásár.

1 mm. Buza	7.00	6.90	6.85
1 mm. Kétszeres	6.00	5.90	5.80
1 mm. Rozs	5.60	5.55	5.50
1 mm. Árpá	5.60	5.55	5.50
1 mm. Zab	6.30	6.25	6.20
1 mm. Tengeri	7.00	6.90	6.80
1 mm. Köles	7.50	6.95	6.90
1 mm. Rizs		32.00	
1 mm. Borsó szépeességi		20.00	
1 mm. Lencse „		18.00	
1 mm. Bab fehér		5	

